

Imię i nazwisko (drukowanymi literami)

Numer w dzienniku

(maksymalna punktacja za wszystkie odpowiedzi to 44 punkty)

1. Ramy chronologiczne baroku, zakresł prawidłową odpowiedź : **(2 punkty)**
 a. XVII-XIX w b. V -XV w c. koniec XVI w-pierwsza połowa XVIII w
2. Nazwa „barok” pochodzi od słowa „barocco”, co dosłownie oznacza
(2 punkty)
3. Jaki topos ujawnia się w utworze „Krótkość żywota” Daniela Naborowskiego?
 a. topos tańca śmierci b. topos brzydoty c. motyw vanitas **(2 punkty)**
4. Sarmatyzm to pojęcie o co najmniej dwóch znaczeniach. Pierwsze odnosi się do sformułowanej już w XVI wieku teorii historiozoficznej, w myśl której naród polski miał wywodzić się od mitycznego ludu walecznych**(2 pkt.)**. Ta teza miała dowodzić wyjątkowości i elitarności polskiej szlachty i uzasadniać ustrój dawnej Rzeczypospolitej, czyli demokracji szlacheckiej. Drugie znaczenie terminu odnosi się do zjawiska, jakim była staropolska kultura szlachecka, a w niej: złota wolność szlachecka, skłonność do przepychu i umiłowanie wojaczki. Twórczość Potockiego należy do sarmackiego nurtu polskiej poezji barokowej. W swoich wierszach
(2 pkt.) on zachowanie szlachty, przepowiada upadek ojczyzny, jeśli szlachta nie zrezygnuje z własnego egoizmu, zgubnego i źle pojmowanego przywiązania do swobód, na przykład zasadę zerwania sejmu, tzw. **(2 pkt.)**
5. Na podstawie podanego tekstu (wg. I. Chranowskiego) wypisz cechy typowe dla XVII wiecznego szlachcica Sarmaty. **(10 punktów)**

[...]wychowanek szkół jezuickich. W młodym wieku zaciągnął się do wojska jako towarzysz pancernej chorągwi Stefana Czarneckiego; bił się z wojskami Rakoczego, brał udział w wyprawie do Danii oraz w wojnie z Moskwą [...] po kilku latach służby wojskowej osiadł na roli w Krakowskim, gospodarował, jeździł ze zbożem do Gdańska, polował, procesował się z sąsiadami, tłukł się po sejmikach i sejmach, po weselach i pogrzebach, awanturował się, hulał i pił na zabój,[...] był to człowiek żywy i ruchliwy, porywczy i gwałtowny [...] gadatliwy, pełen animuszu rycerskiego i fantazji, ale o głowie ciasnej i sercu małym; piniacz, chciwy grosza i procesujący się o byle co po całych latach [...]. Religijny był bardzo, ale religijność to taka, o jakiej mówi przysłowie: „Modli się pod figurą, a nosi diabła za skórą”[...]. Mniejsza o to, że się często upijał i to mniejsza, że się pojedynkował przy każdej sposobności i urządzał zajazdy na cudze domy – to wszystko jeszcze fraszka w porównaniu z innymi sprawkami [...]Był nieludzki i okrutny, zwłaszcza dla swoich poddanych [...]Ojczyznę kochał po swojemu, Polskę poczytywał za naród wybrany [...]. Na narody obce patrzył z góry: Szwedzi to, jego zdaniem, „naród świński”, Moskwa- „naród jaszczurzy”.

6. Oksymoron to wyrażenie zawierające **(1 pkt)**. Jest to swoisty rodzaj metafory, który godzi rzeczy i zjawiska prawdziwie bądź pozornie sprzeczne. Dzięki takiemu połączeniu często wyłania się nowy sens. Najprostsze przykłady oksymoronu to: ciepły lód, żywy trup, zimny płomień itp. Sonet „Do trupa” to najbardziej znany wiersz **(1pkt)** Opiera się on na pewnym pomysle - **(1 pkt.)**, czyli – zestawieniu **(1 pkt)** zjawisk:**(1 pkt)** i **(1 pkt)**, na których przecięciu rodzi się puenta zaskakująca czytelnika. Poeta udowadnia, że sytuacja **(1 pkt.)** i trupa są do siebie bardzo zbliżone – los obydwu godny jest porównania
(maksymalna ilość – 6 punktów)
7. Słynne słowa Kartezjusza to:
 a. “Homo sum, humani nil a me alienum puto” b. “Dubitare humanum est” c. “Cogito, ergo sum”
(maksymalna ilość – 2 punkty)
8. Podaj ramy czasowe epoki oświecenia w Polsce: **(4 punkty)**

-
9. Wyjaśnij pojęcia: **(2 punkty za odpowiedź, łącznie 10 punktów to maksymalna ilość)**
- a) Racjonalizm.....
 - b) Empiryzm.....
 - c) Klasycyzm.....
 - d) Obiady czwartkowe.....
 - e) Satyra.....